

Şiir Tahlili İdrar Tahliline Benzemez Öğrenin de Gelin 1 Bölüm

— Sami Biber · 05 Ekim 2024

ŞİİR TAHLİLİ İDRAR TAHLİLİNE BENZEMEZ. ÖĞRENİN DE GELİN--1. BÖLÜM--

İlk kez 2016 Yılında tek bölüm halinde yayınladığım bu yazıyı çok uzun olması sebebiyle bu sefer özellikle yeni arkadaşlar için iki bölüm halinde yayınlıyorum.

Arkadaşlarımız şiir tahlilini kolay bir şey sanıyorlar. Oysa oldukça zordur. Yani "Yüreğine sağlık, midene afiyet, dalağına sıhhat" Gibi şifa duaları asla şiir tahlili değildir.

Peki şiir tahlili nasıl bir şeydir?

O halde buyurun bir şiir tahliline...

Aslı çok uzun olan ve "ÜÇTEN DOKUZA" Olarak edebiyat dünyamızda Türk ve Dünya Klasikleri arasına girmiş olan şiirimin bir bölümü olan "LÜKRESYA" nın tahlilini yapıyorum

Tabii ki bir şiirin tahlilini yapmak için önce şiiri yazmak gerekir.

İşte şair, işte şiir:

LÜKRESYA

Sen miydin kargalar teşrik-i mesaiye başlamadan gelen?
Omurilik soğanımı tarlaya göm ki bitmeden yesin doğanlar.
Her şey zıvanadan çıktı Lükresya

Lahuti karanlıklar içinde yankılanırken ayın doğum sancıları.
Geldi çattı yine vakt-i kerahet.
Amipler feryat figan, terliksiler zikirde.
Maydanozlar boynun büktü Lükresya.

Derlerdi ki "kefenin cebi olmaz."
Neden suda boğulmaz hiç balıklar...
Varsın bu sefer de üç nokta olsun soru işareti yerine.

Yakındır Deccal'ın gelmesi nasılsa.
Terzi gömlekleri dikti Lükresya.

ŞİİR TAHLİLİ:

ŞİİRİN BİÇİM YÖNÜNEDEN İNCELENMESİ:

Sizler "Biçim" mi "Biçem" mi tartışması yaparken hemen başlayalım şiiri tahlil etmeye. Bakalım kanında şeker, idrarında üre, böbreklerde taş var mı?

A) ÖLÇÜSÜ: Şiir görüldüğü gibi on birli hece ölçüsüyle yazılmış. Şair, ara sıra ölçsüzlük, edepsizlik ve seviye düşüklüğü sapıklığına duhul eylemiş olsa da bu şiirin durakları vardır ve o duraklar : Kadıköy, Haydarpaşa, Göztepe, Yenisahra, Batı Ataşehir , Soyak - Yenişehir olarak sıralanmıştır.

Redif dersiniz Hak getire. Hak da getirir mi bilinmez elbet. Hüda'nın hikmetinden sual olunmaz.

Ayrıca redif dediğin şeyin şiirde ne işi var? Redif dediğin kışlanın önünde olur. Aynen şöyle:

Kışlanın önünde REDİF sesi var.
Açın çantasını, bakın nesi var.
Bir çift postal ile, bir de fesi var.
Ano Yemendir,
Gülü çemendir
Giden gelmiyor,
Acep nedendir.

Yani şiirde redif olmaz esasında. Redif, kışlanın önünde olur. İçine bile girmez.

B) NAZİM ŞEKLİ: Nazım şekli olarak çok nazlı bir şekli olduğunu söyleyebiliriz. Çok nahiftir. Yüzüne üfürseniz anında nevazil kapar. O bakımdan lütfen sevin ama öpmeyin.

C) NAZİM BİRİMİ: Şiirin nazım birimi " Nihansın dideden ey Mest-i NAZİM " birimidir. Bu birimde oldukça faydeli hizmetler verilmekte olup kısaca NAB olarak bilinir bu birim.

D) BİRİM SAYISI: Bu birim pek çok alt birimlere ayrılmıştır tabii ki. Mesela " Yüreğine Sağlık" Birimi, " Kalemin Susmasın" Birimi, "Tebrikler" Birimi, " Çok beğendim" Birimi gibi. Bu birimler içinde en tehlikelisi " Yüreğinden öptüm" Birimi olup insanlar hakkında iyi niyet beslemedikleri gün gibi aşıkardır. Zira bir insanın yüreğinden öpmek için göğüs kafesini yarmanız gerekir her şeyden önce. "Yüreğine sağlık" Birimi ise iyi niyetlidir. En azından sizin kalp sağlığınız için duacıdırlar.

Ç) UYAK DÜZENİ: Efendim, uyak düzeni şu şekildedir:

-----a
-----be
-----ce
-----de
-----e
-----fe
-----ge
-----Yumuşak ge
-----he
-----ı
-----i
-----je
-----ke

Görüldüğü üzere bu şiirde çeyrek, yarım, tam, Cumhuriyet, Reşat, Hamit olmak üzere kafiyenin bütün çeşitleri kullanılmıştır.

D) SÖZ SANATLARI:

“Sen miydin kargalar teşrik-i mesaiye başlamadan gelen?” Mısraında şair aslında gelenin kim olduğunu biliyor. Öyle ya şair kör değil. Koskoca Lükresya’yı görmüyor mu inek? Ama mahsustan bilmezlikten geliyor fakat tabi ki yemiyoruz bu numarasını ve anlıyoruz ki bu dizede Cühela-i Ârifân san’atı var.

“ Omurilik soğanımı tarlaya göm ki bitmeden yesin doğanlar” Mısraında ise şairimiz Cevriye yapmış. Bitmeden yesin doğanlar?” Doğan hem bir yırtıcı kuştur, hem de yeni doğan çocuk anlamında kullanılmıştır. Bir kelimeyi iki değişik manada kullanmaya Cevriye denir.

“ Lahuti karanlıklar içinde yankılanırken ayın doğum sancıları” Mısraında ise Cehaletü’n Zırva San’atını görmekteyiz. Ay hiç doğum sancısı çeker mi deyno?

“Geldi çattı yine vakt-i kerahet.” Burada tesbih sanatı var. Zira “Kerahet vaktinde vakit namazı kılınmaz ama tesbih çekmekte bir mahsur yoktur” demek istenmiş.

“ Amipler feryat fıgan, terliksiler zikirde.

Maydanozlar boynun büktü Lükresya” Kesinlikle sürrealizm var. Aksini iddia edeni vururum

“ Yakındır Deccal’ın gelmesi nasılsa. ” Burada ise kehanet san’atını görmekteyiz ki buna “ Müneccim parmağı yemek ” de denir.

ŞİİRİN İÇERİK YÖNÜNDE İNCELENMESİ

Bu şiiri iç-erik yönünden incelemek için önce erik çeşitlerini bilmemiz lazım. Öyle ya hangi eriğin içi yönünden inceleyeceğiz değil mi?

O halde sayalım erik çeşitlerini 1- Can Erik 2- Papaz Eriği 3- Mürdüm Eriği 4- Malta eriği 5- Crimson Glo 6- Obilnaja 7- Red Beauty 8- Black Star 9- Quens Rosa 10- Fortune 11- Diamond 12- Autumn Giant 13- Ttracy Sun 14- Friar 15- Angeleno.

Daha bir sürü erik var. Yukarıdaki şiir dikkat edilecek olursa papazvari bir özellik taşımaktadır. O halde iç-erik yönünden zengin c vitaminine sahip, antioksidan özelliği ile sağlık açısından oldukça faydeli papaz eriğidir bu şiir. Ayrıca papaz eriğinin rakıcıların en sevdikleri mezelerden biri olduğunu da göz ardı etmemek lazım bu şiiri tahlil ederken.

Nitekim şiiri derinlemesine irdelenecek olursak şairin bunu ayık kafayla yazmadığı kesin bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır.

ŞİİRİN ANLAM AÇIKLAMASI:

Şiirin elbette bir anlamı var ille velakin “Mani oluyor halimi takrire hicabım”

Yine de şairin bu şiirde anlamsızlığın anlamını bizlere oldukça anlamlı bir şekilde duyumsattığının sanılarını oldukça poligrafik ve pornografik bir şekilde aktardığının varsayımsalı ile devinim yapma imkanını buluyoruz.

Peki şiir bize ne anlatıyor? Yani Şair bu şiirinde ne demek istemiştir:

Şair bu şiirinde kısaca

We are the world, we are the children
We are the ones who make a brighter day
So let’s start giving
There’s a choice we’re making
We’re saving our own lives
It’s true, we’ll make a better day, just you and me

Yani:

Hepimiz kardeşiz bu öfke ne diye
Yaşamak dururken bu kavga ne diye
Dağlar oy oy yollar oy oy
Dağlar oy oy yollar oy oy
Kardeş oy oy

Demek istemiştir.

Tahlilin devamı yarın inşallah.